

Technologie jsou nutné, ale člověk z umění nezmizí, říká znovuzvolený děkan FDU Vojtěch Aubrecht

8.12.2025 - Andrea Čandová | Západočeská univerzita v Plzni

Vojtěch Aubrecht začne 16. ledna druhé funkční období v čele Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara. 8. prosince ho do funkce jmenoval rektor ZČU. Chce dál rozvíjet mezioborovou fakultu, která nepřitahuje podle mapy, ale podle ambicí. V rozhovoru vysvětluje, proč nechce budovat vlastní pomníky.

Jakou podobu by podle vás měla mít moderní umělecká fakulta na konci Vašeho druhého funkčního období v roce 2029?

Myslím si, že by se vysoké umělecké školy v České republice měli více diferencovat a nesnažit se konkurovat si v průměrnosti, ale vytvářet ideální podmínky pro určitý segment zájemců o studium, kteří se budou rekrutovat ne regionálně, ale globálně. Naše fakulta byla od samého počátku směřována k mezioborovému dialogu a interdisciplinaritě. Tato vize byla radikálně propsána i do architektonického řešení fakultní budovy. I kdybych chtěl, nemělo by smysl se pokoušet tuto trajektorii zvrátit. Naštěstí toto východisko je to poslední, co bych měnit chtěl. Jednak proto, že jsem sám odchovaný na instituci, která byla skutečně pionýrská v tomto ohledu a také proto, že se ukazuje, že právě toto pojetí má velikou perspektivu. Jsem přesvědčený o tom, že společnost v narůstající míře bude potřebovat osobnosti, které nejsou limitovány tradičními vědomostními a dovednostními oblastmi, ale stejně jako moderní technologie, budou přirozeně překračovat hranice oborů a žánrů.

A jak konkrétně toho chcete dosáhnout?

Jaká konkrétní opatření hodlám v tomto směru učinit, by asi nebylo úplně záživné čtení. Obecně se o to budu snažit skrze větší mobilitu studujících v rámci studijních programů i specializací, větší důraz na projektové formy vzdělávání, ale také zřetelnější komunikace naší filozofie k veřejnosti a zájemcům o studium, abychom ještě jasněji oslovovali naši cílovou skupinu.

Kdybyste měl jmenovat jeden projekt nebo krok, který bude po dalších čtyřech letech nejviditelnějším otiskem vašeho vedení, co by to bylo?

Nemám potřebu si budovat pomníček. Mohl bych zde uvést snahu realizovat s NTC a ideálně dalšími součástmi novou budovu, centrum výzkumu, na kterém by se podíleli jak inženýři, tak umělci a další vědci. Mohl bych vyjmenovat akreditace, které připravujeme, například specializace sklo, připravená je také akreditace anglického programu Design and Arts a ještě chystáme akreditaci specializace Herní design. To vše jsou ovšem kameny, kterými dláždíme cestu k vyššímu cíli – etablovat naši instituci jako mezinárodně renomovanou uměleckou a výzkumnou organizaci, která bude jedním z lídrů v mezioborovém vzdělávání. To, že jsme na správné cestě a že postupujeme mílovými kroky, již nyní ilustruje nespočet excelentních výsledků ale i odborných hodnocení, mezi kterými bych zmínil alespoň veskrze kladné hodnocení Mezinárodního evaluačního panelu.

Co vás osobně nejvíc motivuje pokračovat? A naopak, z čeho máte respekt, protože víte, že to ještě bude tvrdý oříšek/výzva?

To, co jsem musel se svým týmem realizovat primárně, byla komplexní restrukturalizace naší fakulty, nastavení jasných gescí, ustavení nových orgánů a mechanismů a pravidel. To je práce, která je zvenčí téměř neviditelná, ale nezbytná k nastartování jakéhokoli dalšího vývoje. Podařil se nám skokový rozvoj tvůrčí činnosti, profesionalizace mnoha oblastí jako je výstavní a publikační činnost, ale i rozvoj dalších složek včetně PR.. Nyní nastává prostor pro naplňování vizí, a to je přesně to, co mě motivuje a dává mi novou energii. Co se tvrdých oříšků a velkých výzev týče, ani nevím, kde bych začal a asi bych hned tak neskončil. Nemá je ale smysl zde vyjmenovávat, je to součást cesty, na kterou jsme se vydali a co je myslím nejdůležitější – kterou budujeme s přesvědčením a bez velkých obav.

Jaký vliv mají na umění nové technologie? Musí se jim výuka v ateliérech přizpůsobovat?

Na naší fakultě existují obory, které prošly za posledních pár dekad naprostou revolucí. Jako příklad mohu uvést grafický design. Demokratizace a další posuny v oboru, které přišly s nástroji digitálních grafických editorů, jsou převratné. Nijak se ovšem nedotkly nutnosti lidské invence, která je opřená o hlubokou znalost historického i současného kontextu, o inteligenci, kreativitu, a nakonec i řemeslnost, která se sice dost proměnila, ale stále je potřebná. Jak promění třeba AI různé sektory umělecké a designerské praxe, si netroufnu predikovat. Domnívám se však, že za jakoukoli činností, kterou zastřešujeme, budoucí klient bude chtít cítit člověka. Za obrazem chceme vidět i malíře/malířku a vnímat dílo v kontextu autorova uměleckého a osobnostního vývoje. Stejně tak u architektury nebo u designu existuje a věřím že v nezměněném rozsahu bude existovat segment, který bude vyžadovat konkrétního tvůrce, který stál na počátku zrodu jejich domu, židle, nebo hrnčíku. To, že ateliéry musí být otevřené novým technologiím je existenční nutnost. Jakákoliv stagnace v tomto směru by byla reputačním hazardem, porušením principů, na kterých naše fakulta stojí a zpronevěře vůči našim studujícím, kteří očekávají maximální podporu jejich rozvoje.

Vy sám jste zaměřením fotograf. Jak se Vaše zkušenost promítá do vedení fakulty, která sdružuje řadu různých oborů od animace po ilustraci?

Obor ve formě, v jaké jsem do něj byl zasvěcen, vyžadoval velkou míru pečlivosti a trpělivosti. Ale to by se dalo říci o celé řadě dalších disciplín. Upřímně, nemyslím si, že moje zaměření mě jakýmkoli způsobem předurčilo, nebo mi třeba jen pomohlo ve výkonu mé stávající funkce. Spíš bych asi hledal někde jinde. Vyrůstal jsem obklopen uměním a umělci, a to zdaleka nejen výtvarnými, ale také třeba literárními. Miluji hudbu, ať už klasickou, jazz, nebo populární formy. Stejně tak jsem veliký obdivovatel opery, moderního tance, architektury a dalších uměleckých výstupů. Snad je mojí devizou to, že skutečně a upřímně rád naslouchám. A další souvisí s mým dlouhodobým pobytem v zahraničí. Narodil jsem se a první fázi života pobýval v Čechách. Od dvanácti let jsem vyrůstal a studoval v Nizozemí. To rozkročení mezi dvěma zeměmi, a to zeměmi velmi rozdílnými, mně dalo schopnost vytvářet si odstup. A odstup je nutný k jakémukoliv objektivnímu hodnocení ale i chápání specifik a nastavení správného směru.

<https://info.zcu.cz/Technologie-jsou-nutne--ale-clovek-z-umeni-nezmizi--rika-znovuzvoleny-dekan-FDU-Vojtech-Aubrecht/clanek.jsp?id=8941>